

KS. ROBERT TYRAŁA
Kraków, UPJPII, AMuz

ŚP. KS. PROFESOR TADEUSZ PRZYBYLSKI SDB

Ks. dr hab. Tadeusz Przybylski SDB urodził się 20 sierpnia 1927 r. w Poznaniu jako syn Tadeusza i Elżbiety z domu Zięciak. Do wybuchu II wojny światowej uczył się w Poznaniu. W 1940 r. wywieziony został, wraz z opiekunami, do Oleszna, gdzie kontynuował naukę. W 1945 r. Tadeusz Przybylski przyjechał do Krakowa i w dniu 24 sierpnia wstąpił do nowicjatu Zgromadzenia Księża Salezjanów. W kolejnym roku złożył pierwsze śluby zakonne. W Krakowie kontynuował naukę, uzyskując świadectwo dojrzałości w I LO im. B. Nowodworskiego. W roku szkolnym 1948/1949 uczył się w Salezjańskiej Szkole Organistowskiej w Przemyślu. Edukację muzyczną kontynuował w roku szkolnym 1949/1950 w Marszałkach Wielkopolskich, gdzie był wychowawcą w Małym Seminarium Duchownym. W 1950 r. otrzymał eksternistycznie dyplom organistowski Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemyślu. W latach 1951–1955 studiował teologię w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Oświęcimiu. 24 czerwca 1955 r. otrzymał święcenia kapłańskie z rąk bpa Franciszka Jopa.

Po święceniach został skierowany do pracy w kościele św. Stanisława Kostki w Krakowie-Dębnikach, gdzie pozostał do końca swoich dni. W 1955 r. rozpoczął studia na Wydziale Wychowania Muzycznego Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie, zaś dwa lata później na Wydziale Teorii, Kompozycji i Dyrygentury. W 1959 r. ukończył studia jako nauczyciel muzyki, a w 1960 r. — teoretyk muzyki. W 1958 r. rozpoczął studia muzykologiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, które łączył, pracując jako pedagog w Salezjańskiej Szkole Organistowskiej w Przemyślu (w latach 1960–1963). Jako muzykolog początkowo interesował się muzyką dawną (m.in. Jasna Góra), jednak głównym terenem jego dalszych badań stały się dzieje polskiej kultury muzycznej XIX w. Z tego też zakresu napisał w 1964 r. pod kierunkiem dra Włodzimierza Poźniaka pracę magisterską *Antoni Rutkowski i jego twórczość instrumentalna*.

W latach 1965–1993 ks. Przybylski pracował jako wykładowca w Katedrze Historii i Teorii Muzyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Prawdziwą jego naukową pasją, której zresztą poświęcił się bez reszty, była postać Karola Kurpińskiego. Doskonale ilustruje to obroniony w 1977 r. doktorat, a napisana praca, pt. *Karol Kurpiński — życie i działalność*, stanowiła duży wkład w rozwój badań nad kulturą muzyczną Warszawy w I poł. XIX w. (jej zmieniona forma, pt. *Karol Kurpiński*, ukazała się drukiem w PWN w Warszawie w 1980 r.). Od 1978 r. ks. Przy-

bylski rozpoczął swoją naukową działalność w Akademii Muzycznej w Krakowie. Był profesorem nadzwyczajnym na Wydziale Wychowania Muzycznego do 2005 r. Pracował także na specjalności „muzyka kościelna” od 1997 r., czyli od momentu jej powstania. Pod jego kierunkiem powstało prawie 400 prac magisterskich! W latach 1992–2000 był wykładowcą historii muzyki sakralnej w Wyższym Seminarium Duchowym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie.

W 1995 r. ks. Przybylski habilitował się na Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie dorobku naukowego i rozprawy pt. *Z dziejów nauczania muzyki w Krakowie od średniowiecza do czasów współczesnych* (Kraków 1994). Praca ta stała się doskonałym uzupełnieniem bardzo nielicznych pozycji naukowych, traktujących o historii muzycznej Krakowa. W naukowych publikacjach ks. prof. Przybylskiego (blisko 250 pozycji, w tym 5 książek)¹, w przygotowywanych przez niego edycjach nutowych muzyki polskiej, a także w ponad 90 referatach wygłoszonych na konferencjach odnajdujemy szczególną pasję naukową ks. Tadeusza, która skoncentrowana była przede wszystkim na dziejach polskiej kultury muzycznej XIX i I poł. XX w. (kompozytorzy, wykonawcy, rozwój życia muzycznego Krakowa, Poznania, Warszawy, Przemysła).

Ks. prof. Przybylski zawsze czynnie uczestniczył w życiu społeczności muzycznych miasta Krakowa i całej Polski. Był członkiem: Związku Kompozytorów Polskich, Polskiego Towarzystwa Historycznego, Komisji Historycznej Oddziału Krakowskiego PAN oraz Towarzystwa Muzycznego w Krakowie, Archidiecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej w Krakowie, Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych, a także Towarzystwa Muzycznego im. Karola Kurpińskiego w Włoszakowicach (w 1997 r. został honorowym obywatelem tego miasta, a w 2002 r. nazwano jego imieniem jedną z ulic). Wielką jego zasługą są powstałe w 1994 r. (w większości ze środków własnych) 12-głosowe organy piszczałkowe w kaplicy Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego.

W uznaniu wielkich zasług ks. Przybylski otrzymał liczne nagrody i odznaczenia: Nagrodę Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego (1993), Nagrodę Miasta Krakowa (1994), odznakę „Zasłużony Działacz Kultury” (1998), Nagrodę Wojewody Krakowskiego w dziedzinie kultury i sztuki (1998), „Zasłużony dla Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie” (2008)².

Ks. Tadeusz Przybylski zmarł 23 stycznia 2011 r. w Krakowie. Jego pogrzeb, który odbył się 27 stycznia, był wielką manifestacją środowiska muzycznego Krakowa i całej Polski. Metropolita krakowski kard. Stanisław Dziwisz, który prowa-

¹ Pełny wykaz jego dorobku zob. w: P. KOŁODZIEJ (opr.), *Publikacje Księdza Tadeusza Przybylskiego w latach 1967–2007*, w: Z. FABIAŃSKA, A. JARZĘBSKA, A. SITARZ, *Donum Natalicum. Studia Thaddaeo Przybylski Octogenario Dedicata*, Kraków 2007, s. 22–35.

² Na temat życia i działalności śp. ks. prof. T. Przybylskiego zob. także w: Z. FABIAŃSKA, *O Jubilate*, w: *tamże*, s. 15–21; P. KOŁODZIEJ, *Ks. Tadeusz Przybylski SDB. Sylwetka i działalność*, Kraków 2002.

dził procesję pogrzebową na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, skierował swoje słowo odczytane podczas liturgii w kościele św. Stanisława Kostki na Dębnikach, której przewodniczył bp Jan Szkodoń. W słowie biskupa krakowskiego czytamy:

Na swoim jubileuszowym obrazku z okazji 50-lecia kapłaństwa zapisał nasz zmarły Profesor słowa, które dzisiaj nabierają szczególnego znaczenia: *Tobie, Panie, zaufałem i nie zawstydzę się na wieki*. A także słowa modlitwy: *Boże, błogosław tym, których spotkałem na drodze wspólnego pielgrzymowania ku Tobie*. To jeszcze jeden dowód, że kapłańska praca oraz muzykologiczne dociekania swoją pełnię oraz doskonałość odnajdywały jedynie w Bogu, którego już widzi zmarły nie oczami wiary, ale w rzeczywistości. Dziękuję dziś w imieniu Kościoła krakowskiego za wszelki trud, za to wszystko, czego dokonał Ksiądz Profesor przez lata swojego kapłańskiego życia dla rozwoju piękna muzyki kościelnej w naszej archidiecezji. Dziękuję także za wymowny dar, a mianowicie przekazanie całej swojej biblioteki muzycznej i muzykologicznej dla rozwoju przyszłych pokoleń muzyków w Międzyuczelnianym Instytucie Muzyki Kościelnej w Krakowie.

Ceniony pedagog, wychowawca wielu wybitnych muzyków, charyzmatyczny duchowny, wytrwały spowiednik salezjańskiego kościoła na Dębnikach, jak sam mówił: „nieustannie w skowronkach”, niezmiernie do końca swoich dni zatroskany o jakość muzyki kościelnej, wielki przyjaciel środowiska muzykologicznego, kompozytorskiego, organistowskiego i muzyków kościelnych, pozostawił po sobie „złotą kartę” w historii muzyki w Polsce.